

Møt Kaffegutta – VMHs egen gutteklubb

Side 4

Nytt forsknings- prosjekt om Fallot

Side 2

Nytt kurs for 40+

Side 7

www.vmh.no
www.facebook.com/vmh.no

Besøksadresse:

Øvre Vollgate 11, 0158 Oslo

Postadresse:

Postboks 222 Sentrum, 0103 Oslo

Telefon: 23 05 80 00

E-post: post@vmh.no

Organisasjonsnummer: 995 613 689

Kontonummer: 15034036168

Daglig leder: Anne Giertsen

anne@vmh.no, telefon 97 71 49 90

Leder av Landsstyret:

Morten Eriksen

morten@vmh.no, telefon 47890073

Oversikt over hele Landsstyret og alle fem regionlag finner du på vmh.no.

I redaksjonen: Marit Haugdahl

Redaksjonen avsluttet:

20. mars 2017

Forsidefoto: Marit Haugdahl

LEDER

Det har i skrivende stund blitt mars, og våren nærmer seg. Forhåpentlig så kommer våren med litt mer stabil vær enn det denne vinteren har gitt. En av oppgavene for VMH er å være medarrangør når det gjennomføres kurs for Guchere på Riksen. Det har ofte blitt arrangert to kurs per år – på våren og på høsten. De siste gangene har VMH region øst spandert middag på deltagerne etter første kursdag. Som

leder er det naturlig at jeg er med når vi går ut for å spise. For flere av kursdeltagerne har denne middagen vært det første «VMH-arrangementet» de har vært med på, og jeg tror at det har gitt mersmak for flere. Siste kurs gikk av stabelen i begynnelsen av mars, og denne gangen fikk jeg også gleden av å være med på kurset selv. Kurset som Lærings- og mestringssenteret på Rikshospitalet står bak har mye interessant innhold. Både i form av at jeg lærte noe nytt, og fordi jeg møter likesinnede. Noen av menneskene hadde jeg møtt før, men mange møtte jeg for første gang. En viktig sak som ble tatt opp på kurset var tannhelse. Det ble blant annet opplyst at noen bør ha antibiotikaproylakse

for tannlegebesøk. Det vil si at hjertesyke med spesielle diagnoser trenger forebyggende behandling foran enkelte inngrep. Dessverre er ikke alle leger og tannleger like oppdatert, derfor er det viktig at vi passer på dette selv. Mange med medfødt hjerte-feil har nemlig en økt risiko for endokarditt, og det er ikke til å spøke med. Behandlingen er enkel, man skal ta et par piller (antibiotika) en time før inngrep. Spesielt er dette viktig ved såkalt blodige tannlegebesøk. En billig og enkel helseforsikring! Jeg ønsker alle en riktig god vår, og håper jeg ser dere på en VMH-samling i nær fremtid.

PS: I Hjert^erom denne gangen kan du blant annet lese litt om neste kurs på Rikshospitalet!

Skal prøve å løse FALLOT-GÅTEN

Noen Fallot-pasienter opereres én gang, og trenger ingen flere inngrep. Andre må gjennom mange operasjoner og blir plaget med alvorlige hjerterytme-forstyrrelser livet ut. Går det an å forutsi hvem dette gjelder?

TEKST: MARIT HAUGDAHL | FOTO: KATRINE ONSHUUS ERIKSEN

Det skal kardiolog og stipendiat Alessia Quattrone forsøke å finne svar på. Etter å ha drevet forskningsarbeid delvis i fritiden og delvis finansiert via CCI* i halvannet år, har hun endelig fått penger fra Helse Sør-Øst til en treårig stipendiatstilling – en pilotstudie på pasienter med Fallots tetrade. Det betyr at hun får viet seg 100 prosent til arbeidet med doktorgraden sin ved Oslo Universitetssykehus. Da hun på senvinteren fikk beskjed om at søknaden var innvilget, begynte hun nærmest umiddelbart som forsker ved Rikshospitalet. Her er hun tilknyttet Kardiologisk avdeling og CCI.

LITE PENGER TIL GUCH-FORSKNING

Alessia har ønsket å forske på medfødte hjertefeil helt siden hun ble innviet i barnekardiologiens kunst under spesialist-utdanningen sin på Sicilia i Italia. Senere flyttet hun til Norge, men forskerdrømmen tok hun med seg.

Det bevilges svært lite penger til forskning på medfødt hjertefeil i verden, og Norge er intet unntak. I noen måneder var prosjektet dekket av interne forskningsmidler på Rikshospitalet. I mellomtiden søkte Alessia om mer omfattende finansiering mange steder uten hell. Hun har derfor tatt seg kardiolog-jobb andre steder for å få lønn, og brukt fritiden til forskningsprosjektet sitt. – Vi gleder oss til å jobbe videre med dette, dette er en unik mulighet for hele

Artikkelforfatteren (t.h.) har selv Fallots Tetrade, og deltar i forskningsprosjektet til Alessia Quattrone. Hun oppfordrer alle andre til å gjøre det samme.

GUCH-gruppen ved sykehuset. Det bevilges nesten ikke penger til forskning på GUCH, så denne muligheten må vi ta god vare på, sier Alessia.

MANGE KOMPLIKASJONER

– Hvorfor Fallot?
– Fallot tetrade er kategorisert som en kompleks medfødt hjertefeil, og det er

Har du hjertefeilen Fallots Tetrade, så vil Alessia gjerne høre fra deg!

en av de mest vanlige av de alvorlige diagnosene. Diagnosen har blitt sett på som ganske grei å operere, og hjertet fungerer normalt godt etter operasjon. De fleste Fallot-pasientene fungerer godt også i voksen alder. Men så viser det seg at mange får til dels svært alvorlige hjerterytmeforstyrrelser, samt andre komplikasjoner som hjertesvikt og klaffefeil, forteller Alessia. Dette har vært kjent en del år, men ingen har studert det i detalj.

– Det vi håper på, er å kunne si noe om hvorfor noen får disse komplikasjoner – og andre ikke får det. Dersom vi kan finne ut mer av hva som fører til dette, kan vi kanskje sette inn tiltak tidligere, slik at man kan unngå alvorlige konsekvenser. Målet er jo å kunne gi denne pasientgruppen et enda bedre behandlingstilbud, sier hun.

– Som tilleggsmål har vi å finne ut om og eventuelt hvordan svangerskap påvirker tilstanden på sikt.

UTVIDET UNDERSØKELSE

Gjennom grundig kartlegging av pasientgruppen håper Alessia å finne svar. Pasientene som deltar i forskningsprosjektet møter til en utvidet kontroll med henne på Rikshospitalet. Her blir det tatt vanlig EKG og et utvidet EKG-opptak som normalt bare brukes på pasienter med genetiske hjertefeil. Så gjøres det en grundig ultralyd av hjertet, det tas blodprøver og måles blodtrykk, og pasientene gjennomfører en sykkeltest med maske på for å måle oksygenopptak. Noen skal også ta MR.

I første omgang handler det om å rekruttere flest mulig pasienter i studien. Senere

skal Alessia analysere alle resultatene for å finne svar.

Hennes hovedveileder i arbeidet er overlege Mette-Elise Estensen ved kardiologisk avdeling OUS, Rikshospitalet. Biveiledere er avdelingsleder og professor Thor Edvardsen og overlege og 1. amanuensis Kristina Haugaa.

– ALLE BØR TIL JEVLIG KONTROLL

Mange Fallot-pasienter er jevnlig til kontroll hos kardiolog-spesialist, men det er også en del pasienter som ikke har vært til kontroll på noen år. Disse er Alessia spesielt interessert i å komme i kontakt med.

– Jeg har hatt kvinner her som ikke har vært på kontroll på flere år, og som har født barn i mellomtiden. Ofte er de skeptiske til å komme til kontroll, fordi de ikke føler seg syke i det hele tatt. Men selv om man fungerer godt og føler seg frisk, så bør alle Fallot-pasienter gå til kontroll jevnlig – ikke minst på grunn av faren for alvorlige hjerterytmeforstyrrelser. I mange tilfeller oppstår de veldig brått, og kan i verste fall føre til hjertesvikt og plutselig død, forklarer Alessia.

– TA KONTAKT!

Alessia Quattrone trenger flere pasienter til studien sin, og håper flest mulig med Fallots Tetrade tar kontakt med henne. Det er rundt 300 personer over 18 år med diagnosen Fallots Tetrade som kan bli med i forskningsprosjektet. Alessia håper å få tak i minst 100 av dem. I mars i år hadde hun allerede rundt 30 personer med i studien.

Tilbudet gjelder alle med denne diagnosen, uansett alder, hvor du bor, hvilket sykehus du følges opp ved – eller om du får oppfølging i det hele tatt. Både menn og kvinner er velkommen til å ta kontakt.

– Jeg er veldig fleksibel – bare ring, sier Alessia.

Hun treffes på følgende måter:

Epost: alessia.quattrone@rr-research.no / alessiaquattrone@hotmail.it
Telefon 93944720 / 23079008

Du kan også kontakte Guch-sykepleierne ved Rikshospitalet på guch@rikshospitalet.no eller Mette-Elise Estensen: mestense@ous-hf.no

* (CCI) = Center for Cardiological Innovation, som holder til ved Oslo Universitetssykehus

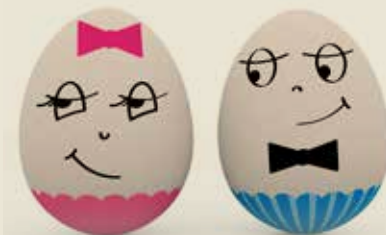

FOTO: DREAMSTIME

PÅSKEFLØRT

*Et streif av sol og varme
En duft og eim av søle*

*Sølepytt
Drypp drypp*

*Solvegg
Påskeegg*

*Gnistrende snødekke
Ingenting å rekke*

*Lam og vin
Påskekrim*

*Romantikk i måneskinn
Påskenerter
Let og finn*

Kirkeklokker i det fjerne

*Peisbål
Bok og pledd*

*Fly, lille fugl
Påskan er gul gul gul*

*Fra Berøringer
av Karin Elisabet Bjørnødegård
Publica bok AS, 2013*

Karin Elisabet er VMH-medlem og bor i Oslo.

Jarl Holm (t.v.), Morten Eriksen, Jarle Siggaas og Rune Sundby Larsen inviterer menn med medfødt hjertefeil på Østlandet til å bli med på sine ukentlige Kafébesøk.

HERREAVDELINGEN

Rune, Morten, Jarl og Jarle har startet VMHs første herreklubb. Nå inviterer de flere menn til å bli med.

TEKST OG FOTO: MARIT HAUGDAHL

Praten går løst rundt kafébordet på Strømmen Storsenter. Fire herrer vitser om Nav, egen sykdom, kropp, tilrettelagt arbeid ... ja, det meste, egentlig. Hver uke møtes de til en prat om løst og fast (mest løst) rundt lunsjtider. Dag og sted varierer, og treff-dagen legges ofte opp etter Jarls turnusplan. Det startet i desember, da Morten og Rune begynte å møtes jevnlig. Siden har de andre kommet til.

- Å møtes til en kaffe gir noe fast, det er viktig å ha noe å gjøre, sier Rune.
- Det er viktig å ha noen å prate med. Her kan vi tulle om alt. Vanlige kompiser jeg har kjent i 30 år, har jeg en annen tone med enn disse her. Det er mye som er lettere å snakke om i dette forumet, sier Jarl.
- Vi er blitt en veldig fin gjeng, konstaterer Jarle.

VIL HA FLERE MEDLEMMER

Men alle er enige om at det hadde vært hyggelig med flere menn i klubben. Nå inviterer de alle som måtte ønske det til å ta kontakt.

- *Hva er kriteriene for å være med i Herreavdelingen?*
- Man må være hyggelig, sier Jarl.
- Og helst ha hjertefeil, supplerer Morten.
- Dette er en møteplass for menn. Damer

er mye flinkere til å prate og være sosiale enn oss, sier Rune.

De fire er skjønt enige i at det er viktig å ha et fast møtepunkt, spesielt hvis man ikke lenger er i jobb.

- Det er fort gjort å bli stuegris, og det er godt å komme ut fra husets fire vegger, sier Rune.

- Ja, vi trenger å ha noe fast. Faste avtaler er viktig i hverdagen, mener Morten.
- Og så er det litt forpliktende. Selvsagt er det greit å være syk. Men vi har det veldig moro, sier Jarl.

Det hadde ikke vært noen herreklubb hvis det ikke hadde vært for VMH.

- At vi sitter her nå, er et resultat av den fantastiske jobben som er gjort av de som bygde opp denne foreningen. Tidligere følte vi oss helt alene, sier Jarl.

- Jeg falt ut av systemet i helsevesenet da jeg var 10, og har ikke hatt kontakt med andre med medfødt hjertefeil før nå i senere tid. Det er veldig verdifullt å ha den kontakten, sier Jarle.

NAVNEKONKURRANSE

VMHs egen gutteklubb, lavterskeltilbudet som har tatt navnet Kaffegutta på Facebook, har altså ikke noe fast møtested, men har møttes ulike steder på Romerike nord for Oslo. Tid og sted varierer.

Noe offisielt navn har heller ikke kaffeklubben fått – foreløpig. Rundt kafébordet kommer flere forslag. Gutteklubben, Gutta krutt, Hjerte-gutta ... Da roper noen «nei!»

- Kan vi ikke lage en konkurranse, spør de. Klart de kan! Send inn dine navneforslag til Morten@vmh.no

- *Hva får vinneren?*

- De får evig medlemskap og gratis kaffe!

Kafégjengen praktiserer det som på organisasjonsspråket omtales som likepersonsarbeid. Det trenger ikke være komplisert i det hele tatt. Det kan være så enkelt som å ta en kaffe. Det snakkes allerede om både sommeravslutning, julebord, bilutstilling og quiz. I hvert fall skal de fortsette å møtes! Og det burde flere gjøre, mener gjengen.

- Jeg utfordrer andre VMH-menn i andre byområder om å gjøre det samme og lage sin egen klubb, sier Morten. De andre nikker ivrig. De garanterer stort utbytte.

TROR DU HERREAVDELINGEN ER NOE FOR DEG?

Ta kontakt med Morten på telefon 47890073 eller søk opp den lukkede Facebook-gruppa Kaffegutta (kaffegutane) og be om å bli medlem:
<https://www.facebook.com/groups/1335639246520868/>

Feiringklinikken dag for dag

Lurer du på hva et rehabiliteringsopphold på Feiringklinikken innebærer? Da bør du lese bloggen til Kari Anne Pedersen på vmh.no.

Kari Anne som, bor i Tromsø og er styremedlem i Voksne med medfødt hjertefeil, var på hjerterehabilitering på Feiringklinikken i fire uker fra 6. februar i år. Hun skrev og la ut blogginnlegg hver eneste dag – og denne bloggen gir et unikt innblikk i hva et slikt opphold innebærer.

I sitt første blogginnlegg skriver hun: «Første gang jeg søkte meg inn hit, lurte jeg veldig på hva et slikt rehabiliteringsopphold innebar. Jeg reiste derfor til Feiring med skrekkblandet fryd. Det ble kun fryd! Derfor er jeg nå tilbake på Feiring for tredje gang. Jeg ser på det som en investering i livet!»

Første dag er det testing: «Så var det tid for testing! PHU!!! Det ble gjort en test av mine lunger og lungekapasitet før det var opp på tredemølla. Her var det bare å yte det ytterste jeg kunne under argusøyne fra både lege og idrettspedagog. Her er det ingen mulighet til juks, nei. Når så testene var gjennomført og resultatene var klare fikk jeg tilbakemelding på hvordan jeg skal legge opp treningen disse fire ukene, hvor mye jeg kan presse meg og hvilke restriksjoner jeg har.»

Dag 4 var Kari Anne støl. Heldigvis består ikke oppholdet bare av trening ... «Da jeg våknet i dag var det et par «muskler» som hintet ganske tydelig om at jeg hadde hatt styrketrening + stavgang i går. Det var derfor godt å starte dagen med en teoridel. Det var ernæringsfysiologen som snakket om hjertevennlig mat. Heldigvis er ikke dette en undervisning som handler om å slanke seg, men om godt og dårlig fett, viktigheten av hyppige måltider, jevnt blodsukker osv. Så også for oss som ikke skal ned i vekt var denne undervisningen nyttig og viktig.»

Signaturøvelsen på Feiringklinikken er kanskje bakketreningen, her fra uke 2: «Så var det klart for ukas høydepunkt: intervalltrening i bakke. Vi gikk opp til en lang bakke som ligger ovenfor klinikken og hadde noen oppvarmingsrunder på flat vei før «alvoret» startet; oppover bakken så raskt og langt man klarte på 4 minutter for så å snu og gå ned igjen

God stemning på Feiringklinikken.

på 3 minutter. Når så 3 minutter hadde gått startet vi på nye 4 minutter oppover, og dette ble gjentatt 4 ganger. Utrolig slitsomt, men også kjempeartig.»

Vi anbefaler deg å gå inn på <https://vmh.no/feiringblogg/> for å lese hele bloggen.

Til slutt siterer vi litt av innlegget Kari Anne la ut den dagen hun reiste hjem: «Så var siste dagen på Feiring kommet. Dagen startet med spinning, så da var det bare å gi alt man eventuelt hadde igjen av

energi etter 4 uker. Avslutningsvis hadde vi så en siste time om stressmestring. Veldig bra og nyttig.

Selv om det skal bli godt å komme hjem, så er det vemodig og rart å skulle reise. Vi har blitt en gjeng som har delt mye og blitt kjent både på godt og vondt. Nye vennskap har blitt etablert og det var nok noen tårer i øyekroken da vi sa hadet. Det var også rart og trist å takke for seg til de ansatte – de har alle sammen vært helt enestående.»

ER DET DIN TUR NÅ?

Neste opphold for voksne med medfødt hjertefeil på Feiringklinikken starter 11. september med søknadsfrist 10. august.

Det er også en GUCH-gruppe på rehabilitering i mai, men her gikk påmeldingsfristen ut i begynnelsen av april.

Så vidt vi har brakt på det rene er Feiringklinikken det eneste stedet i landet som tilbyr hjerterehabilitering som er spesialtilpasset voksne med medfødt hjertefeil. Alle kan ha behov for en ny start med et rehabiliteringsopphold – uansett om du er nyoperert, trenger litt hjelp for å komme ut i arbeidslivet igjen, engster deg for fysisk aktivitet, trenger å legge om til en sunnere livsstil – eller rett og slett bare har behov for å vie fire uker til deg selv og din egen helse!

Det er LHL-klinikken på Feiring som jevnlig tilbyr egne rehabiliteringsplasser for voksne med medfødt hjertefeil (GUCH). Oppholdet varer i fire uker. Det er til sammen 10 plasser hver gang og førstemann til mølla ...

Link til søknadsskjema med mer finner du her: <https://vmh.no/rehabilitering-er-det-din-tur-na/>

NYE STYRER I REGIONENE

I løpet av vinteren har det vært årsmøter i alle VMHs regioner. Noen endringer i styresammensetninger er det blitt – her ser du hele oversikten.

REGION ØST

Leder: Morten Eriksen (morten@vmh.no)
Nestleder: Maria Rolén
Kasserer: Torunn Brandvold
Sekretær: Marthe-Lene Sandsæter
Styremedlemmer: Rune Larsen og Benedicte Isabell Meidell
Fylker: Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark og Oppland

REGION SØR

Leder: Eirik Møklegård
(eirik.moklegard@hotmail.com)
Nestleder og kasserer: Frøydis Løvberg Lien
Sekretær: Går på rundgang
Styremedlemmer: Siri Kristiansen, Jon Emil Connolly Jaehn og Susanne Landsem
Fylker: Buskerud, Vestfold, Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark

REGION MIDT

Leder Liv Marit Røiseng (missmanga86@outlook.com)
Nestleder: Christine Volden
Kasserer: Gro Elin Seberg
Sekretær: Wenche Nubdal
Styremedlemmer: Moira Warner, Siw Øiaas Johannessen og Jørgen Stamnes
Vara: Bjørn Håvard Aune
Valgkomitéleder: Per Ola Aune
Fylker: Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

REGION VEST

Leder: Fredrik Hultman Bjørgo
(fredrik.bjorgo@gmail.com)
Kasserer: Line F. Skåtøy
Styremedlemmer: Brit Hultman Bjørgo og Svein Olav Kvinge
Valgkomité: Eirin Syversen
Fylker: Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane

REGION NORD

Leder: Rolf-Olav Sandberg Hanssen
(rolfhanssen@gmail.com)
Nestleder og sekretær: Hilde Gorboe
Kasserer: Kari Anne Pedersen
Styremedlemmer: Balder Aarø og Helene A. Westgaard
Varamedlemmer: Kathrine Mathisen og Natalie Strand
Fylker: Nordland, Troms og Finnmark

Nytt kurs for 40+

Det ble lang venteliste da pasienter over 40 år med medfødt hjertefeil ble invitert til kurs. Til høsten blir det nye muligheter!

Da Lærings- og mestringssenteret ved Rikshospitalet inviterte voksne med medfødt hjertefeil og deres pårørende over 40 år til kurs i mars, ble det raskt fulltegnet. Ventelisten ble fort så lang at arrangørene bestemte seg for å holde nok et kurs for denne målgruppen.

31. august og 1. september og ønskes alle over 40 år med medfødt hjertefeil hjertelig velkommen til todagens kurs på OUS Rikshospitalet. Evalueringene fra deltagerne på kurset som ble arrangert i mars er svært gode, og arrangøren forventer mange påmeldinger også denne gangen.

Et tverrfaglig team bestående av kardiolog, Guch-sykepleier, sosionom og rådgiver fra Lærings og mestringssenteret bidrar med sin fagkunnskap. I tillegg vil en erfaren bruker (pasient) dele sin erfaringskunnskap. På kurset legges det opp til gruppesamtaler med plenumsdiskusjoner for erfaringsutveksling og nettverksbygging.

Dessuten inviterer voksne med medfødt hjertefeil (VMH) alle kursdeltagerne til middag og sosial aften torsdag kveld. Dette arrangementet er gratis.

På vmh.no finner du kursinvitasjonen med alle detaljer om program og påmelding

HCM-kurs i november

23. og 24. november inviteres alle med HCM (hypertrofisk kardiomyopati) og deres pårørende til kurs for første gang.

Det er fagenheten for genetiske hjertesykdommer som i samarbeide med Lærings- og mestringssenteret, Voksne med medfødt hjertefeil (VMH) og Foreningen for hjertesyke barn (FFHB) som arrangerer todagerskurset. Det er første gang det tilbys kurs for pasienter med HCM.

På programmet står brukererfaringer, informasjon om sykdom og behandling, oppfølging ved fagenhet for genetisk hjertesykdom, rettigheter, HCM og trening, mestring, informasjon om Feiringklinikken og informasjon om brukerorganisasjonene VMH og FFHB.

Kursinvitasjonen finner du på vmh.no.

REFUSJONSRETTIGHETER FOR TANNBEHANDLING

Kan hjertesyke få refundert utgifter til tannbehandling? Praksisen er svært ulik rundt om i landet – men svaret er dessverre ofte «nei».

Hjertesyke over hele landet opplever svært ulik praksis når det gjelder hvem som får trygderefusjon for tannbehandling. Tannleger og tannpleiere forholder seg til noe som går under navnet «Det gule heftet». Her er paragrafene klare, men regelverket praktiseres ganske ulikt, meldes det fra tannlegehold.

HVA ER INFEKSJONSFOREBYGGENDE BEHANDLING?

Mens noen har fått dekket tannbehandling for et titalls tusen kroner kun fordi han har legeerklæring på at han har innoperert hjertestarter, får de fleste kun dekket infeksjonsforebyggende behandling i forkant av hjerteoperasjon. Og hva ligger egentlig i den betegnelsen? Har en med kunstig hjerteklaff som må ha antibiotikaproylaks på grunn av fare for endokarditt rett til å få dekket det?

Er det «infeksjonsforebyggende» nok dersom pasienten har en legeerklæring på at vedkommende har behov for ekstra oppfølging på tannhelse med tanke på infeksjoner?

Nei, mener Øystein Langåker, rådgivende overtannlege for Helfo behandlingssrefusjon

ANTIBIOTIKA-BEHANDLING IKKE NOK

– Det er nok store ulikheter med hensyn til hva som blir praktisert av tannleger. Ytelser til tannbehandling ble pliktmessige i august 2007 og da ble ansvaret for vilkårsvurderingen overført til behandler. Den enkelte behandler står selv ansvarlig for vilkårsvurderingene sine, sier Langåker. Infeksjonsforebyggende tannbehandling ved hjerteoperasjon betyr dekning av utgifter til infeksjonsforebyggende tannbehandling som forberedelser til et større hjertekirurgisk inngrep. En som har fått innsatt kunstig (denaturert eller mekanisk) hjerteklaff og som dermed skal ha antibiotikaproylaks ved større tannbehandlingsinngrep, oppfyller ikke vilkårene til dekning etter dette punktet. Årsaken er at profylaktisk bruk av antibiotika løser infeksjonsproblemet, og at annen forebyggende behandling er unødvendig.

TAR SEG IKKE RÅD TIL TANNHELSE

– Det er mange eksempler på andre medisinske tilstander som medfører et klart behov for å foreta infeksjonsforebyggende tannbehandling, for eksempel i forkant av operative inngrep ved kneledd, hofteldd et cetera. Jeg ser stadig eksempler på legeerklæringer av denne typen, men må nok dessverre skuffe både pasienter og tannlege med at det ikke er grunnlag for dekning utover det som står oppført i regelverket (se § 5-6). Det har med jevne mellomrom blitt tatt opp til ny vurdering hva som skal kunne utløse rett til dekning, men det har i løpet av de siste årene ikke blitt vedtatt større endringer, utdyper Øystein Langåker. Spørsmålet om trygderefusjon for tannbehandling er aktualisert av ny forskning som viser at mange med medfødt hjertefeil nedprioriterer tannlegebesøk og tannhelse – trolig fordi de må dekke utgiftene selv. Mange har lav inntekt eller er helt eller delvis uføre, og tar seg ikke råd til regelmessige tannlegebesøk.

BALDER VAR BEST

VMH region nord arrangerte tradisjonen tro vannskliemesterskap i forbindelse med årsmøtet sitt.

Resultatet fra VMHs Nord-Norge-mesterskap i vannsklie ble:

1. plass Balder med bestetid 11.10
2. plass Rolf-Olav med bestetid 11.12
3. plass Hilde med bestetid 11.25

I konkurransen får alle tre forsøk, der bestetid regnes. Diplom deles selvfølgelig ut til vinnerne, i tillegg til at mye heder og ære fører med topplasseringene.

NYTT OM KVINNEHJERTET

På kurset *Nytt om kvinnehjertet - Fra mors liv til 80+* vil blant annet overlege Bjørn Bendz fortelle om ny behandling av hjerteklaffsykdom, som gjør at pasienten kan få satt inn en ny hjerteklaff via lysken. En annen foredragsholder Mette-Elise Estensen fra Rikshospitalet som skal snakke om hjertesykdom i svangerskapet.

Kurset er beregnet for helsepersonell, forskere og helsemyndigheter som vil oppdatere seg på den nyeste kunnskapen om kvinnehjertet i et livsløpsperspektiv. Deltagerne får blant annet høre om hvordan livsstil og svangerskapsforgiftning påvirker hjertet. Kurset arrangeres av Nasjonalkompetansetjeneste for kvinnehelse, Nasjonal behandlingstjeneste for hjertesyke gravide, Folkehelseinstituttet og Nasjonalforeningen for Folkehelse.

Tips gjerne fastleger og andre aktuelle personer om kurset!

Tidspunkt: 7. juni, 10:00-15:00

Sted: Auditoriet, Folkehelseinstituttet, Lovisenberggaten 8, Oslo

Mer info:

https://oslo-universitetssykehus.no/seksjon/nasjonalkompetansetjeneste-for-kvinnehelse/Documents/Plakat_Nytt%20om%20kvinnehjertet_2017.pdf